

Jeg kan godt høre, at med det, jeg siger her, taler jeg mig væk fra den enighed, jeg selv er interesseret i at opnå. Men jeg er altså i den situation, at jeg skal forelægge det for en gruppe, hvor der sidder nogle medlemmer, som også godt kan huske, hvad det var, der skete, og derfor vil jeg godt lige prøve synspunktet af og høre, om der er nogen, der kan berolige mig så meget, at jeg har vished for, hvordan ulandsbistand vil blive varetaget fremover: om det stadig kun er det ene sæt menneskerettigheder, der vil være i centrum, eller om det vil være dem begge to.

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Fru Margrete Auken har jo været meget på talerstolen i dag, så jeg kan sagtens tilgive, at fru Margrete Auken er blevet meget træet.

Jeg har sagt mange gange, at de forskellige menneskerettigheder er sideordnede; at vi præcis også støtter de sociale rettigheder ved individorienteringen, og at vi gennem vores fattigdomsorientering og vores skærpede opmærksomhed mod uddannelsesområdet, sundhedsområdet og kvindeområdet præcis støtter de socioøkonomiske områder, som fru Margrete Auken efterlyser.

Forespørgslen drejer sig, som flere har sagt, ikke om bistandspolitikken, men selvfølgelig om menneskerettighedsaspektet i bistandspolitikken ved siden af de andre ting. Den socioøkonomiske side er altså inde i billedet, men samtidig er der altså de borgerlige rettigheder. Dem løber vi ikke fra, og derfor får det virkning, når man bevæger sig baglæns væk fra de borgerlige rettigheder. Jeg siger ikke, de alle skal være opfyldt, for så var der ikke ret mange lande i den tredje verden, der skulle have støtte. Men man skal bevæge sig i den rigtige retning, og det er derfor, vi siger, at man skal vurdere og også være villig til at revurdere, hvis det går i den forkerte retning.

Revurdering kan ske på flere måder. Man kan gøre det således, at man ikke giver mere. Det er sket i nogle tilfælde, hvor vi har ladet det blive, hvor det er, og ikke giver mere. Der kan også være ved at nedskære for at markere, løfte pegefingeren og sige: Vi vil altså ikke være med til det her i al evighed. Egypten f.eks. er blevet kraftigt nedskåret inden for det sidste år.

Man kan også gå helt ud, som det f.eks. skete i de tre nævnte lande, men her vil jeg godt gøre opmærksom på, at de oplysninger, der er givet her fra Folketingets talerstol, efter min opfattelse ikke er korrekte. Vi efterlod jo ikke pludselig

folk i en situation, hvor de havde regnet med noget og ikke fik det. Vi fasede ud, og i Eritrea havde min forgænger besluttet udfasningen. Eritreas projekt, som fru Margrete Auken har interesseret sig for, var i to faser, og man havde besluttet ikke at gå videre end den anden fase. Det er sandheden om Eritreaprojektet, og jeg besluttede at følge det og sørge for, at det blev faset ud.

Udfasningen betød, at i de lande startede man ikke nye projekter. Man faser ud for ikke at skabe en vanskelig situation, for ikke at komme i den situation, at der er nogle, der regner med noget og har ret til at regne med det, fordi de har fået løfte om noget, men ikke fik det. Der kom ikke noget nyt til, det hedder en udfasning, og det er altså også en mulighed at gøre det på den måde. Selvfølgelig gør vi det så menneskeligt som overhovedet muligt, så det er regimet, der rammes, og borgerne rammes så lidt som muligt.

Så er der også den fjerde mulighed: man kan støtte det civile samfund og gå stærkere ind gennem ngo'erne, hvor det er muligt, og derved få bygget et alternativ op.

Til sidst – og det er altså også det sidste, jeg siger i dag, for der er ingen grund til at tærse langhalm på den samme diskussion, hvor emnet i øvrigt vistnok er et andet: Om Iran er der at sige, at man har opnået, at der skal en demokrati- og menneskerettighedsdialog ind som forudsætning for en handelsaftale, man har konstateret, at der er villighed til at gå ind i den, og der er på visse områder også villighed til at lytte til den. Jeg er helt enig i, at tilstandene bestemt ikke er acceptable, men det er derfor, vi går ind i en dialog for at få dem fremmet, og der opnås visse resultater. Så kan man altså ikke samtidig fordømme.

Kommer man så i den situation, at det ikke giver resultater, at dialogen viser sig at være mundsvejr, er det da klart, at vi vil være med til en resolution og på et senere tidspunkt komme med en resolution i FN's menneskerettighedskommission. Men det er ikke fair at opgive og fordømme 2-3 måneder efter, at det er startet. Tingene må hænge sammen. Man kan ikke gå i dialog med et menneske og samtidig sparke det bagi, for så er det ikke nogen dialog, og derfor må man altså se: Fører det til noget? Og fører det ikke til noget, skal det have også virkninger. Det er at revurdere.

Jeg tror ikke, denne diskussion vil føre os ret meget længere. Det væsentlige er, at jeg er tak-